

Trening za trenere

Naziv projekta: Put ka deinstitutionalizaciji - Hitni koraci (PODIUM)

broj ugovora: 15/KA2AE/13640

Intelektualni output br. 2

Trening za trenere

Podium., 2017

Hrvatska

Centar za razvoj kompetencija iz Centralnog danskog regiona (Midtyjiland) predstavlja obuku za trenere/savetnike koji rade na transformaciji velikih rezidencijalnih institucija za smeštaj osoba sa mentalnim i fizičkim invaliditetom – deinstitutionalizaciji- u četiri države istočne Evrope: Sloveniji, Mađarskoj, Srbiji i Rumuniji.

Namera i cilj

Namera

Namera ove obuke je da učesnici dobiju jasan uvid, steknu znanja i veštine koje će koristiti u konsultantskim i trenerskim poslovima vezanim za DI u njihovim zemljama. Drugim rečima, učesnici će postati bolji u prenošenju veština potrebnih za upravljanje deinstitutionalizacijom.

Cilj

Kroz upotrebu što većeg broja praktičnih metoda, učesnici će naučiti više o:

- Kreativnosti obuke, načinima i metodima oblikovanja stavova, trenerskim veštinama i metodima
- Što je više moguće o uslugama u zajednici i stanovanju uz podršku u zajednici
- Različitim vidovima podrške za različite grupe zasnovane na ljudskim pravima i na željama i preferencijama korisnika
- Kako podržati tranziciju ka DI
- Centralni koncepti vezani za DI, uključujući aspekte svakodnevnog života u zajednici kao što su obrazovanje, zapošljavanje, slobodno vreme itd.
- Kako podržati pristup pravima

Učesnici će takođe razviti sledeće veštine:

- Inovativnost i mogućnost da primene kreativno razmišljanje i prevaziđu prepreke, suprotstavljajući se otporu i konfliktima.
  - Asertivnu komunikaciju, prezentovanje i upravljanje (npr. planiranje i organizovanje)
  - Liderstvo
  - Osnaživanje (mogućnost da osnaže druge osobe za DI)
- Upotreba znanja o DI u ulozi savetnika u ovom procesu
  - Veština umrežavanje različitih aktera
  - Mogućnost za kontinuirano životno usavršavanje
- Unapređena sposobnost da se prepoznaju profesionalni napori iz ugla učesnika, kao i prepoznati koje aktivnosti će najbolje podržati savetovanje u DI procesu.

Sadržaj obuke

Predmeti obuke. Postoje dva glavna predmeta ove obuke:

1. Proces deinstitutionalizacije, uključujući:

- a. ključne pojmove: trener će predstaviti različite dimenzije DI procesa zasnovane na 7 osnovnih pojmova Zajedničkih evropskih smernica za prelaz sa institucionalnog na život u zajednici. Ovi pojmovi su:
    - i. institucija, deinstitucionalizacija, usluge u zajednici, prevencija, alternativna nega, samostalno stanovanje, korisničke grupe i porodice.
  - b. Usluge u zajednici, uključujući:
    - i. metode zasnovane na najboljem saznanju
    - ii. primere iz prakse u Danskoj, uključujući decu sa invaliditetom, odrasle sa invaliditetom kao i odrasle sa mentalnim poremećajima.
2. Trenerske veštine:
- a. Teorije i metode koje pomažu rad trenera
  - b. Teorije i metode koje pomažu upravljanje promenama
  - c. Teorije i metode koje pomažu procese implementacije, uključujući Smernice za korišćenje fondova Evropske unije za prelazak sa institucionalne nege na život u zajednici.

Obuka se sastoji od:

- zadatka pre same obuke – čitanja literature i pisanja rada (max. 4 strane) o DI procesu u svojoj državi
- pratećeg zadatka po završetku obuke koji odražava mogućnost upotrebe stečenog znanja tokom obuke
- petodnevna obuka u Hrvatskoj

Didaktička pozadina obuke:

Tokom obuke, učesnici će biti izloženi različitim metodama podučavanja, npr. predavanja, dijalog između profesionalaca, radni sastanci itd.

Takođe, posebna pažnja će biti posvećena kontekstualizaciji znanja. Fokus će biti na otkrivanju mogućnosti i idejama u procesu deinstitucionalizacije.

Početna tačka obuke će biti pomenute Smernice i 7 osnovnih pojmova koji iz njih proizlaze. Tokom cele obuke ćemo se vraćati na ove pojmove, ali i konvencije i ostale osnovne principe u vezi sa pravima osoba sa invaliditetom.

Osim toga, kratki filmovi i spotovi će biti prikazani tokom obuke radi ilustracije primera iz prakse o nezavisnom stanovanju i uslugama fokusiranim i skrojenim prema pojedincu u Danskoj.

U procesu učenja fokusiraćemo se na ono što se pokazalo uspešnim u praksi, na izazove i mogućnosti daljeg razvoja kompetencija u budućnosti.

Dva glavna didaktička principa u ovoj obuci su “Walk the Talk” i “Learning by Doing”. Najzad, uloga savetnika, kao i metode savetovanja će biti uključivane kroz trening.

Program obuke

Ponedeljak 29. maj 09.00-16.30

Tema: Uvod u DI i obuku za trenere

Dobrodošlica, predstavljanje

Pozadina obuke i Podium projekta

Namera i cilj obuke i projekta

Uvod u Plan2Learn

Preporuke radne grupe u vezi sa DI procesom, ao i identifikovanje najjednostavnijih zadataka

Didaktika, pedagoški u saznanji paradoksi i izazovi u obuci

Uvod u umrežavanje

Uloga lidera i njegove obaveze u DI procesu

Koje su obaveze i koja je uloga savetnika za DI?

Pioniri deinstitutionalizacije

Problemi u organizaciji

Koje su sličnosti i razlike zemalja učesnica u pogledu DI?

Predavač: Bo Kristian Nielsen

12.00-13.30 Ručak

13.30-16.30

Predstavljanje centralnih pojmova, shvatanja i znanja u vezi sa DI. Ideje iz Smernica bazirane na ključnim konceptima; zakoni, konvencije, prava itd.

Istorijski pregled DI

Predavač: Jesper Vaczy Kragh

19.00 Večera

Utorak 30. maj 09.00-16.30

Tema: Korisnici smeštaja sa mentalnim poremećajima

09.00-12.00

Kratak osvrt na jučerašnje teme

Predavačica: Lisbeth Henningsen

Pristupi fokusirani na pojedinca:

- prakse fokusirane na oporavak i saradnja sa korisnicima smeštaja sa mentalnim poremećajima
- centralni elementi u teorijama i metodima, značaj uloga, i profesionalni razvoj
- Svakodnevnica klijenata sa mentalnim poremećajima i iskustva DI iz Danske
- Partnerstva i saradnja sa lokalnim vlastima
- Značaj razloga za saradnju i partnerstvo i profesionalni naponi

Predavač: Bo Kristian Nielsen

19.00 Večera

Sreda 31. maj 09.00-16.30

Tema: Odrasli i starije osobe sa invaliditetom

Međunarodne definicije

Prava, dostojanstvo i kvalitet života

Uvod u rehabilitaciju i habilitaciju: zašto? kada? kako?

- ICF - Međunarodna klasifikacija funkcionalnosti, invaliditeta i zdravlja
  - Uključivanje korisnika u zdravstvenu i socijalnu zaštitu
  - Važnost umrežavanja: porodica i prijatelji
  - Radna rehabilitacija
  - Koordinacija i zajednički rad: intersektorski timovi i njihova koordinacija
- Načela za merenje napretka i razvoja, uključujući i kvalitet života

Primeri samostalnog stanovanja

Osvrt na etiku rada

Predavačica: Terese Tonnesen

14.45-16.30

Osvrt unazad i obrada primera iz ličnog iskustva

Osvrt na umrežavanje

Predavači: Bo Kristian Nielsen, Lisbeth Henningsen i drugi

19.00

Večera

Četvrtak 1. jun 09.00-16.30

Tema: Deca i mladi sa invaliditetom

09.00-12.00

Deca i mlade osobe sa invaliditetom: Teorija, metode i praktično iskustvo

- Odabrane oblasti iz Evropskih smernica
- Rehabilitacija i interdisciplinarni aspekti iz prakse
- Usluge sa porodicom u fokusu, zašto? kako?
- Procena detetovih mogućnosti i potreba (međunarodna klasifikacija funkcionalnosti, invaliditeta i zdravlja ICF)
- Određivanje cilja (GAS - goal attainment scale)
- Slučajevi iz prakse

Predavačica: Anne Thulin

12.00-13.30: Ručak

13.30-14.30

Tema: Deca i mladi sa invaliditetom

Teorija metode i iskustva iz prakse

14.45-16.30

Osvrt na iskustva iz prakse i njihova obrada

Predavači: Bo Kristian Nielsen, Anne Thulin i drugi

19.00 Večera

Petak 2. Jun 09.00-16.30

Tema: Teorija i metode u vezi sa trenerskim i savetodavnim poslom u procesu deinstitutionalizacije

Kako savetnici u DI procesu mogu najbolje podržati njegove lidere?

Koje teorije i metode mogu biti korišćene?

Uloga savetnika: usmeravanje, supervizija, facilitacija, diskutovanje o idejama i prenošenje znanja

Izlaženje na kraj sa konfliktima i otporom

Predavačica: Lisbeth Drejer Dybro

14.45-16.30

Osvrt unatrag i obrada slučajeva iz prakse

Domaći zadatak biće pregledani i fidbek poslat učesnicima

Umrežavanje

Evaluacija

Predavači: Bo Kristian Nielsen i Lisbeth Nielsen

Predmet i dan	LITERATURA
---------------	------------

Literatura za obuku za trenere

tekstove će te pronaći klikom na link u obliku .pdf fajla ili kao tekst na internetu

sve .pdf fajlove možete pronaći na Plan2learn u folderima. Ya svaki dan postoji jedan folder

<p>DI proces i uvod</p> <p>29. Maj</p>	<p>Osnovna obavezna literatura:</p> <p>Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom: http://www.ohchr.org/EN/HRBodies/CRPD/Pages/ConventionRightsPersonsWithDisabilities.aspx</p> <p>Common European Guidelines on the Transition from Institutional to Community-based Care European Expert Group on the Transition from Institutional to Community-based Care, Novembar 2012:</p> <p>http://www.deinstitutionalisationguide.eu/wp-content/uploads/2016/04/GUIDELINES-Final-English.pdf</p> <p>Strane 1-30 u: Despo Kritsotaki, Vciky Long and Matthew Smith: Deinstitutionalisation and after Post-War Psychiatry in the Western World, 2016</p> <p>Preporučena literatura:</p> <p>European Expert Group on the Transition on from Institutional to Community-based Care: Toolkit on the Use of European Union Funds for the Transition from Institutional to Community-based Care, Revised edition, Jun, 2014:</p> <p>http://www.deinstitutionalisationguide.eu/wp-content/uploads/2016/04/Toolkit-07-17-2014-update-WEB.pdf</p>
--	--

<p>Korisnici smeštaja sa mentalnim poremećajima</p> <p>30. Maj</p>	<p>Osnovna obavezna literatura:</p> <p>Mike Slade: 100 ways to support recovery. A guide for mental health professionals Rethink Mental Illness, 2013 Second Edition:</p> <p>https://www.rethink.org/media/704895/100_ways_to_support_recovery_2nd_edition.pdf</p>
--	--

Mike Slade: The empirical evidence about mental health and recovery: how likely, how long, what helps? MI Fellowship, 2015:

http://qldalliance.org.au/wp-content/uploads/2015/10/MIFellowship_Slade_Longden_Empirical-evidence-about-mental-illness_WEB_5_8_20151.pdf

Geoff Shepherd, Jed Boardman and Maurice Burns

Implementing Recovery A new framework for organisational change, Sainsbury Centre for Mental Health, 2010:

<https://www.centreformentalhealth.org.uk/Handlers/Download.ashx?I DMF=b1cc186f-b976-45e2-ae25-b1ef89b2d7ca>

Preporučena literatura:

Malcolm Payne: Empowerment and advocacy chapter 11 page 294-317

Modern social Work Theory 4th Edition 2014

Geoff Shepherd, Jed Boardman and Maurice Burns: Implementing Recovery A methodology for organisational change, 2008:

<https://socialwelfare.bl.uk/subject-areas/services-client-groups/adults-mental-health/centreformentalhealth/implementing10.aspx#gotoabstract>

Odrasli i
deca sa
invaliditetom

31. Maj

Osnovna obavezna literatura:

Page: 23-26 in:

Chapal Khasnabis and Karen Heinicke Motsch: Community-based rehabilitation: CBR guidelines, World Health Organization 2010:

http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44405/9/9789241548052_introductory_eng.pdf

Derick Wade: Rehabilitation – a new approach. Overview and Part One: the problems, 2015 in:

Clinical Rehabilitation
 2015, Vol. 29(11) 1041–1050
 © The Author(s) 2015
 Reprints and permissions:
sagepub.co.uk/journalsPermissions.nav
 DOI: 10.1177/0269215515601174
cre.sagepub.com

Derick Wade: Rehabilitation – a new approach. Part two: the underlying theories, 2015 in:

Clinical Rehabilitation
 2015, Vol. 29(12) 1145–1154
 © The Author(s) 2015
 Reprints and permissions:
sagepub.co.uk/journalsPermissions.nav
 DOI: 10.1177/0269215515601175
cre.sagepub.com

Preporučena literatura:

WHO GLOBAL DISABILITY ACTION PLAN 2014-2021:

http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/199544/1/9789241509619_eng.pdf?ua=1

Chapal Khasnabis and Karen Heinicke Motsch: Community-based rehabilitation: CBR guidelines, World Health Organization 2010:

http://apps.who.int/iris/bitstream/10665/44405/9/9789241548052_introductory_eng.pdf

Deca sa
invaliditetom

1. Jun

Osnovna obaveyna literatura:

Understanding Disability and Rehabilitation
 "World report on disability, 2011"

- Chap. 1 "Understanding disability"
- Chap. 4 "Rehabilitation"
page 97-104:

http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/report/en/

International Classification of Functioning, Disability and Health (ICF)
Page 2-10:

<http://www.who.int/entity/classifications/icf/icfbeginnersguide.pdf>

Family – Centred Servies:

“Family and quality of life: key elements in intervention in children with cerebral palsy”

By Peter Rosenbaum:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1469-8749.2011.04068.x/epdf>

Practical guidelines in using Family Centred services:
FCS Sheets #1,3,4,18

<https://www.canchild.ca/en/research-in-practice/family-centred-service>

Goal setting, Goal attainment Scale:

<http://www.kcl.ac.uk/lsm/research/divisions/cicelysaunders/resources/tools/gas.aspx>

Deca sa
invaliditetom

1. Jun

Preporučena literatura:

Understanding Disability and Rehabilitation
"World report on disability, 2011"

- Chap. 4 "Rehabilitation"
celo poglavlje

"The `F-word` in childhood disability"
By Peter Rosenbaum and J.W. Gorter:

<http://onlinelibrary.wiley.com/doi/10.1111/j.1365-2214.2011.01338.x/pdf>

Practical guidelines in using Family Centred services:

<https://www.canchild.ca/en/research-in-practice/family-centred-service>

World report disability (easy
read):

http://www.who.int/disabilities/world_report/2011/world_report_disability_easyread.pdf?ua=1